

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ АРХЕОГРАФІЇ ТА ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВА
імені М. С. ГРУШЕВСЬКОГО

**ТЕРИТОРІЯ, МЕРЕЖА ПОСЕЛЕНЬ,
ПЕРСОНАЛЬНИЙ СКЛАД
ЗАПОРОЗЬКОГО КОЗАЦТВА
СЕРЕДИНИ 1770 – ПОЧАТКУ 1780-х рр.**

ЗБІРНИК ДОКУМЕНТІВ

ЛЬВІВ – КИЇВ
2021

УДК [94:355.11](477.64)"177/178"(06)

Т 35

Упорядники:

Петро Бойко (архівна евристика, комп'ютерний набір, передмова, коментарі)
Віктор Брехуненко (звірка з оригіналами, передмова, археографічна передмова)
Андрій Заяць (звірка з оригіналами, наукове редагування)
Оксана Амеліна (іменний та географічний покажчики)

Рецензенти:

д-р істор. наук, проф. о. Юрій Мицик (Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України),
д-р істор. наук, проф. Володимир Мільчев (Запорізький національний університет),
к-т істор. наук Сергій Білівненко (Запорізький національний університет),
к-т істор. наук Іван Синяк (Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України),

Рекомендовано до друку Вченою радою історичного факультету Львівського національного університету імені І. Франка (протокол № 9/2020–21 від 15 червня 2021 р.)
та

Вченою радою Інституту української археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського НАН України (протокол № 4 від 17 червня 2021 р.)

Підготовлено і видано в рамках дослідницького проекту
«Просторові межі українського світу: комплекс уявлень та їхня реалізація в ранньомодерній Україні (XVI–XVIII ст)»
Національного фонду досліджень України (реєстраційний № 2020.02/0059)

На оправі використано фрагмент мапи із зображенням території Запорожжя та Криму («Карта полуденной страны... 1779 года»)
(БАН в Санкт-Петербурге. – ОР. – ОСРК. – № 321).

Т 35 Територія, мережа поселень, персональний склад запорозького козацтва середини 1770 – початку 1780-х рр.: збірник документів / Упор. П. Бойко, В. Брехуненко, А. Заяць, О. Амеліна. – Львів; Київ: ЛНУ імені І. Франка; ІУАД, 2021. – 544 с.
ISBN 978-617-10-0641-6

У збірнику здійснено археографічне видання іменних списків запорозьких козаків 1776, 1778, 1779, 1782 рр. та комплексу супровідної документації. Історичні джерела, що стали об'єктом публікації, фіксують персональний склад значної частини запорожців, містять важливу інформацію про опанування козаками території Запорожжя, мережу поселень у деяких його частинах, долю старшинського прошарку в кінці 1770 – на початку 1780-х рр. Документи підбивають підсумок запорозького періоду й водночас є відправним пунктом для дослідження подальших персональних історій колишніх козаків та загалом еволюції населення краю в імперських трансформаціях останньої чверті XVIII – початку XIX ст.

Для науковців, студентів та всіх, хто цікавиться історією України.

УДК [94:355.11](477.64)"177/178"(06)

ISBN 978-617-10-0641-6

© Львівський національний університет ім. Івана Франка, 2021
© Бойко П., 2021
© Брехуненко В., 2021
© Заяць А., 2021
© Амеліна О., 2021

1778 р., лютого 8. Білевська фортеця. – Рапорт губернатора Азовської губернії Василя Черткова князю Григорію Потьомкіну з пропозицією надати обер-офіцерські чини колишнім запорозьким старшинам Данилові Балицькому, Мартинові Височину, Василю Мельнику, Микиті Ничипоренку, Івану Собецькому, Петру Хижняковському, Іванові Щокіну та Семенові Юр'єву, які не брали участі в заворушеннях на Запорожжі

[арк. 387]

Его свѣтлости

Высокопревосходителному господину генераль-аншефу, командующему лѣгкою конницею, всѣми нерегулярными войсками и Санкт-Пѣтербургскою дивизіею, сенатору, Государственной Военной коллѣгии вице-президенту, Новороссійской, Азовской и Астраханской губерніи государеву намѣстнику, войскъ, тамо поселенныхъ, и Днѣпровской линіи главному командиру, ея императорскаго величества генераль-адъютанту, дѣйствителному камеръгеру, лейбъ-гвардіи Преображенскаго полку подполковнику, кирасирского Новотроицкаго полку шефу, мастерской и оружейной палаты верховному началнику, разныхъ иновѣрцовъ, обитающихъ в Россіи, и по комисіи новосочиняемого уложенія опѣкуну, войскъ ея императорскаго величества генераль-инспектору, орденовъ россійскихъ: Святыхъ Андрея Первозваннаго, Александръ Нѣвскаго, великомученика и побѣдоносца Георгія, Болшаго Креста; королѣвскихъ: прускаго Чернаго Орла, датскаго Слона, шведскаго Серафима; полскихъ: Бѣлаго Орла, Святаго Станислава; и великокняжескаго Святыя Анны кавалѣру, князю Григорью Александровичу Потѣмкину

отъ генераль-порутчика Азовскаго губернатора и кавалѣра

Рапортъ

Прошлого 1776 года, отъ 18-го числа октября по прошенію бывшаго Войска Запорожскаго полковыхъ старшинъ, не участвовавшихъ в преступленіяхъ бывшего кошеваго и ево единомышленниковъ, Степана Роменского, Ивана Писменного, Антона Головатого, Федора Легкоступа, Мартына Височина, Семена Юрьева, Василя Мелника и Ивана Собецкого имѣль честь с поднесениемъ о добропорядочной ихъ службѣ атестатовъ // [арк 387 зв.] вашей свѣтлости представить съ испрашиваніемъ о награжденіи ихъ в силу состоявшагося прошлого 1775 года, августа въ 3-й день о разрушеніи бывшей Сѣчи ея императорскаго величества обнародованного манифеста и в раз-

сужденіи, что оныя и по учережденіи Азовской губерніи разныя поручаемые имъ должности исправляютъ съ усердіемъ и, тѣмъ преимуществуя предъ протчими, заслуживаютъ должное по справедливости уваженіе, оберъ-афицерскими чинами. Но какъ потому изъ нихъ по предварительному отъ меня къ вашей свѣтлости отъ 26 числа іюля прошлаго 1777 года представленію Степанъ Роменской, Иванъ Писменной, Антонъ Головатой и Федоръ Легкоступъ оберъ-афицерскими чинами награждены, а Высочинъ, Юрьевъ, Мелникъ и Собецкой остались безъ награжденія, то представя о семъ и нынѣ вашей свѣтлости о награжденіи какъ ихъ, такъ Ивана Щекина, Никиту Ничипоренка, Данилу Балицкого и Петра Хижняковского, изъ коихъ Балицкой отличенъ отъ протчихъ прежними заслугами по Войску Запорожскому, а Хижняковской отъ мѣнныиъ попеченіемъ вновь заводимыхъ воинскихъ слободъ для комплѣктованія и квартированія Луганского пикинерного полку, о которыхъ вашей свѣтлости прошлыхъ 1776, октября 24 и декабря 24-го, и 1777 годовъ, декабря 28 числа также представлялъ оберъ-афицерскими чинами, испрашиваю решительного повелѣнія.

Губернаторъ Василей Чертковъ

Февраля 8-го дня 1778-го года
к. Белѣвская

РДАДА. – Ф. 16. – Спр. 797. – Част. 12. – Арк. 387–387 зв. Оригінал. На арк. 387 тогочасна помітка про номер і дату реєстрації в місці призначення: «№ 42, марта 21 ч. 1778».

№ 23

1778 р., лютого 8. Білевська фортеця. – Рапорт губернатора Азовської губернії Василя Черткова князю Григорію Потьомкіну з пропозицією надати обер-офіцерський чин колишньому запорозькому полковому старшині Павлу Кореневському

[арк. 388]

Его свѣтлости

Высокопревосходителному господину генераль-аншефу, командующему лѣгкою конницею, всѣми нерегулярными войсками и Санктъ-Пѣтербургскою дивизіею, сенатору, Государственной Военной коллѣгии вице-президенту, Новороссійской, Азовской и Астраханской губерніи государеву намѣстнику, войскъ, тамо поселенныхъ, и Днѣпровской линіи главному командиру, ея императорскаго величества генераль-адъютанту, действителному камеръгеру, лейбъ-гвардіи Преображенского полку подполковнику, кирасирского Новотроицкаго полку шефу, мастерской и оружейной полаты верховному начальнику, разныхъ иновѣрцовъ, обитающихъ в Россіи